

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Aktivering av dikningssammanslutningar och underhållsprojekt

Bredgård Eva-Stina
4.4.2017

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Vad är en dikningssammanslutning? (1/2)

- Dikningssammanslutning = dikningsbolag
- Vattenrättslig sammanslutning
- Har bildats/bildas för att genomföra gemensam dikning
- Medlemmar är alla fastigheter som får nytta av dikningen

2

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Vad är en dikningssammanslutning? (2/2)

- Dikningssammanslutningens uppgift är att hålla diken i planenligt skick = UNDERHÅLLSSKYLDIGHET
- En vilande/inte aktiv dikningssammanslutning har fortfarande underhållsskyldighet
- En dikningssammanslutning kan inte lösas upp utan att ha behandlats vid en dikningsförrättning.

3

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Underhåll / grundförbättring av en fåra

- **Underhåll**
 - Planenligt underhåll av fåror, konstruktioner och anordningar
 - Små ändringar kan ombudsmännen besluta om
 - Trummor och broar hör till väghållaren
- **Grundförbättring**
 - Förnyelse av planen helt eller till betydande delar
 - Ev. ny dikningsförrättning
 - om fåran måste fördjupas mer än 30 cm från balanslinje
 - Större icke planenliga åtgärder

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Aktivering av dikningssammanslutning

- Gamla planer kan hittas hos tidigare ombudsmän(=sysloman) eller NTM-centralen.
- Om sammanslutningen inte varit verksam på många år kan vem som helst av sammanslutningens medlemmar sammankalla till stämma. Också kommunens miljöförmyndighet eller NTM-centralens tillsynsmyndighet.
- Stämman sammankallas av sammanslutningens huvudombudsman eller ombudsman

5

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Närings-, trafik- och miljöcentralen
 Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Aktivering av dikningssammanslutning forts.

- Stämman sammankallas enligt sammanslutningens stadgar eller genom en möteskallelse som publiceras i en lokal tidning minst 14 dagar före stämman hålls

Dikningssammanslutningen för Bäckens övre lopp; sammanslutningens stämma
 hålls den 20 april 2017 i Bäckbys ungdomsföreningshus, Bäckvägen 123 fr.o.m. kl. 10.00.

Ärenden som behandlas på stämman:

- Dikningssammanslutningen konstituerar sig på nytt
- Val av ombudsmän
- Beslut om underhållsrensning
- Uttagande av försöksavgifter
- Övriga ärenden

6

Ombudsmännen (sysslomän)

- Väljs av stämman (1 röst per medlem)
- Antal enligt stadgarna (ofta 3-6 st)

7

Beslut om underhållsrensning

- Beslut om underhållsrensning fattas skilt för varje torrläggingsområde.
- En markägares röst=procentandelen för dikningskostnaderna

8

Finansiering

- Medlemmarna deltar i kostnaderna enligt kostnadsfördelningen
- Banklån eller förskottsavgift
- En dikningssammanslutning kan inte vara mervärdes-skatteskyldig

Underhållsprojekt

- Regelbundet underhåll

10

Ombudsmännens uppgifter

- Uppgifter
 - Hålla uppsikt över dikningssammanslutningens fårar, anläggningar och konstruktioner- regelbundna terrängbesök
 - Sammankalla stämmor och informera medlemmarna (trädröjning, markering av utlopp och råmärken)
 - förbereda och verkställa sammanslutningens beslut samt att sköta om övrig verksamhet i praktiken

11

Ombudsmännens uppgifter

- Terränggranskning: fårorna
 - ras
 - erosion
 - avfall
 - sly/träd
 - gräs eller vattenväxtlighet
 - har fårans slänter sjunkit och fåran blivit smalare
 - är fåran i ett naturliknande tillstånd
 - är det möjligt att tillämpa vattenskyddslösningar

Ombudsmännens uppgifter

- **Terränggranskning: Konstruktioner och anordningar:**
 - Trummor: rätt höjd och dimension, hela och rena
 - järnvägsunderfart → anmälan till trafikverket
 - allmänna vägar → NTM-centralen
 - Broar: hela, att de inte dämmer
 - Jorddammar och vallar: rätt nivå och täta
 - Pumpar och pumpstationer: i skick.

Ombudsmännens uppgifter

- **Terränggranskning: övrigt**
 - nya planläggningsområden på projektets nyttoområde? → behövliga korrigeringar i nyttoområdet och kostnadsfördelningen
 - grävmassornas placering

Ombudsmännens uppgifter

- **Terränggranskning: Granskningsrapport**
 - diken och konstruktionernas skick vid den tidpunkt då granskningen utfördes, samt de åtgärder som bör vidtas.
 - Eventuellt en skild förteckning över trummorna; dimension, skick och samt åtgärder.

Ombudsmännens uppgifter

- Offerter (stämman befullmäktigar ombudsmännen)
- Övervaka arbetet

Avsluta ett underhållsprojekt

- Då projektet färdigställts skall ombudsmännen:
 - Fördela kostnaderna enligt kostnadsfördelningen
 - Sammankallande av stämma där arbetet och kostnadsfördelningen redogörs

Anmälan om dikning

Anmälan om dikning

- Anmälan behöver inte göras om det finns en dikningssammanslutning. MEN finns
 - sura sulfatjordar,
 - grundvattenområde
 - skyddsområde

eller om fåran kan anses ha förvandlats till en bädd i naturliknande tillstånd, bör anmälan ändå ALLTID göras

- Anmälan görs till NTM-centralen 60 dagar innan arbetet inleds
- http://www.ymparisto.fi/sv-FI/Vatten/Utnyttjande_av_vattenresurser/Torrlagning_av_jord_och_dikning

19

Anmälan om dikning

- Anmälan behöver inte göras om det är frågan om obetydlig dikning;
- Om dikning inte genomförs på sura sulfatjordar eller på grundvattenområden, kan följande fall betraktas som obetydlig dikning:
 - dikning av ett litet skogsområde
 - anläggande av ett behövt dike på egen mark för att torrlägga en byggplats
 - dikning av ett litet åkerskifte
 - dikeskomplettering på ett åkerskifte
 - täckdikning på ett åkerskifte

Länkar

- Leppiniemi, 2015. **Handbok för dikningssammanslutningar : Genomförande av underhålls- och grundförbättringsprojekt**
<http://www.doria.fi/handle/10024/103591>
- Haukilehto, 2016. **En guide om strandröjning inom vattendragsprojekt och vid rensning av utfallsdiken**
<http://www.doria.fi/handle/10024/120732>
- Hämäläinen ym. **Luontoarvojen huomion ottaminen ojitusten peruskorjauksissa ja kunnossapidossa.**
http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesien_kaytto/Maankuivatus_ ja_ojitus/Luonnollinen_peruskuivatus

21

